

DER HAILE IST KEMMEN HAIER AA ONT ZÒMM, HÒT S GAHÒP DE SCHEILEN ONT ZNICHTEN KRAMPUS

Haile Nikolas

Il 6 dicembre è arrivato anche quest'anno insieme a San Niccolò e ai Krampus. Incontro atteso, ma che resta sempre emozionante. I bambini buoni hanno ricevuto un regalo, mentre quelli cattivi sono stati presi dai diavoli cattivi e portati lontani...

S sai'n u'gaheift de schea'n trèffn ver de kinder. En eirta vergòngen ist kemmen der Haile Nikolas en Vlarotz petn engl ont hinter no de krampus. Der Haile kimmpt va vèrr ver za

trong kloa'na gaschenken en de braffen kinder, der mòcht se hèlven van sai'n engl as schaugt van kinder ont trogt vroa'. Ober, hinter no, sai'n de krampus, scheilena ont znichta taivln as belln pòcken de kinder. S ist za pasn au! Men miast schaug za vinnen se nèt aloa' en bòlt, en a bis oder um en bedler, avai de taivln, hupfen araus en a gach! De kemmen ver de kinder as volgn nèt prope, ver de sein as mòchen schupspetn en de òndern oder as vluachen.

De òndern kinder, de sèlln braffen, kring zickerler ont siasa dinger. De trong sa hoa'm kontent ont de bisn as de miasn envire gea'n asou: lisnen de eltern ont de learer. Schanktònderer trogt an schouber schea'na trèffn ver de kinder, vriager der Haile Nikolas as kimmpt lai en Vlarotz, dora de Haile Lusia as bart kemmen en Garait ont speiter sKristkindl as trogt eppes ver oa'n en de haiser. A mu'net voll as trogt vroa en de haiser. Men schea'nert sa petn kristpa'm ont vil kloa'na

liachtler as kemmen u'kenntn zobenz ont padernòcht. Asou, bail men keart um hoa'm nomitto spat, secht men s haus va vèrr ont men denkt en nai jor as bart u'heifen do en a ker. S ist de zait van denken, tschbinnen, s ist de zait bou as kemmen en kopf vil gadòngen van vourdern jarder. Men tschbinnt en ber as s ist nea'mer as de doi Bèlt, as menglt òlbe mear. Ober s ist de zait bou men vinnt bider de kròft ver za gea'n envire ont men heart s hèrz voll va liab.

Chiara Pompermaier

LADINO

La Talia
à lità per l NO
tel referendum
de en domenia
passèda: rejultat
desferenc' anter
Trent e Busan

Tremoroz politich

di m.d.

Chela che volea esser na reforma de la Costituzion se à tramudà te n tremoroz politich. La Talia à lità per l NO tel referendum de en domenia passèda. Coscita, al dò del trend nazonèl, à lità ence l Trentin col 54% per l NO, canche te Suedtiroi l SCI à avent col 63% per cent de la stimes.

Per chel che verda la valèdes ladines de la provinzia de Busan, te la val Badia l rejultat per l SCI é stat chier, ruà sù al 56,69 percent, e con l NO che éjit al 40,3 percent. Corvara á lità en contratendenza a livel provinzièl, lo che l NO á vadagnà cun l 54,09 percent. Te Gherdena, te duc e trei i comuns de la valèda, à avent l SCI chier. Te Fascia, la soula de la trei valedes ladines de la Region, à avent l NO con presciapech l 59% de la stimes. Donca Fascia la spieia in pèrt el dat nazonèl e ence chel a livel provinzièl de Trent. Un NO che va

dal 67 per cent declarà da la jent de Mazin a l beleche 53 percent de Moena. El SCI al referendum l' à abù el maor consens a Moena, ma bele con el 47 per cent, e el mender amò anter la jent de Mazin con el 32 per cent. El comitat del NO se disc content del rejultat. I partìc' per el SCI, disc che la Region se despartesc tras de più e che ence te Fascia a comanà la dinamiches nazonèles. E vegnon a coche più avisa à lità la val de Fascia : A Moena l NO à arjont l 53%, l SCI l 47%. A Soraga l 56,70% dei litadores à lità contra la proponeta referendara de mudament a la Costituzion, contra l

43,30% de chi che à dit de SCI. A Vich beleche l 54% à lità per n NO e l 46% per l SCI, canche a Poza l 59% à dit de NO e l 41% per l SCI. A Mazzin l 67, 43% é stac per l NO e l 33% per l SCI. A Ciampedel l NO à arjont l 60, 50% e l SCI l 39,50%. A Cianacei l 63% a lità oer l NO e l 37% per l SCI. A livel de valèda l' é stat na bona partezipazion a la consultazion, con pontes a Cianacei adertura del 79,64% de chi che aea derit, e con l numer mender de litanc del 70% a Moena. Deschè dit dantfora, a livel nazonel l SCI a arjont l 40,89% e l NO l 59,11%. Tel Trentin, alincontra che te Suedtiroi,

à coscita avent l NO a la reforma costituzionèla. Un dat che auza la riflesscion. I trentins à lità per l SCI col 45,70% e per l NO col 54,30%. Più a visa, i é stac 126 i comuns de la provinzia de Trent lo che à avent l NO, e demò 50 comuns lo che à avent l SCI, canche un comun à abù l rejultat a la pèr. Per l president de la provinzia de Trent Ugo Rossi l' é chesta na ocasion perduda per la Talia, ma ence per l'Autonomia provinzièla: fèsc cruzièr la desferenzia anter Trent e Busan, à comentà. I trentins à lità al dò del trend nazonèl. Ades l' é de emportanza rester a una, per no der

l'imprescion che l Autonomia sibie demò na costion etnica e linguistica, a jontà l president de la provinzia de Trent. Ence l'assessor regionèl a la mendranzes de lengaz e conseer provinzièl a Trent de l'UAL Beppe Detomas fèsc na riflesscion: se aessa venciù l SCI fossa stat un moment pojitif lo che i ladins, duc a una, aessa podù tor te la mans a na vida unitara l Statut de Autonomia e sia revijion. Doenter protagonisc' de la cherta maora per sia defendura. Ma de segur ge sarà autra ocasions, a jontà l'assessor fascian.

Dar Khlumma Printz redet 254 zungen

La traduzione numero 254 dell'opera di Antoine de Saint Exupéry è quella in lingua cimbra. Ora *Il Piccolo Principe*, grazie al lavoro di Andrea Nicolussi Golo Mu, parla infatti anche una delle più piccole lingue del mondo. Il libro sarà presentato sabato 17 dicembre presso la sede del Kulturinstitut Lusérn in occasione del Lusernar Boinichtn.

'Z soinda pasàrt draiunsintzekh djar von sèll 6 vo aprile von 1943 benn 'z soinda khennt vorkhoaft di earstn kopie von Dar Khlumma Printz, dar libar vo Antoine de Saint Exupéry. Di djardar von fascismo, di optent, 'z kriage: niamat von ünsarn laüt

hebat sichar gimakh lai gloam ke ummandar von meararstn gilesate libadarn af di bèlt hebat giredet – pal-le odar spet – ànka di zung von altn.

Ja, umbromm grazie in Kulturinstitut Lusérn un in da schümma (un sber) arbat gimacht von Andrea Nico-

lussi Golo Mu, 'z khinn pitt goldane har redet est soi 254ga zung. Sovl soin defatti di groazan un khlumman zungen bo da soin khennt ginützt zo übarsètza disa stòrdja vor groaze un khlummane mǎnnen, bo da redet von djüst vert von lem, von hèrtz un von tschelln. Ettlane djungen un nicht mear djunge trang in hèrtz disa stòrdja: vor ploaze Dar Khlumma Printz iz gest dar earst libar gilest in di djar vo dar schual. Un di sèlnen bo da hǎm nia gihatt gearn zo lesa hǎm gisichar gisekh ummandar von ettlane film bo da soin khennt gimacht.

Ma di börtar von Antoine de Saint Exupery soin inkánt auz bobrall, von saïtn von libar zuar in alle di kantou vo dar bèlt: af di beng, drau af di maurn, in di pestn plètz. Lai a zitāt vor alle: «Stea bol», hatten khött dar vuks. «Èkko moi sèkrèt. Dar iz gantz ainfach: Ma gesekta garècht lai pinn hèrtz. Bazta hatt vèrt makmaz nèt seng pinn oang». A sòttana groaz arbat, zo übasetza

«Stea bol», hatten khött dar vuks. «Èkko moi sèkrèt. Dar iz gantz ainfach: Ma gesekta garècht lai pinn hèrtz. Bazta hatt vèrt makmaz nèt seng pinn oang»

ànka barnen biavl naüing börtar soinda khennt ginützt zo süacha zo khöda gilaich daz sèll bo da hatt gischiribet dar autor. Gisichar a groaz un bichtege okasiong vor ünsarna zung. Nett lai zo sogetara zo leba vür, ma ànka zo vornaügarze un zo schauga zuar in daz sèll bo da bart khemmen hèrta a pizzle raichar un sterchar.

Luca Zotti

Dar Khlumma Printz az pe biar, in di hent von lusérnar von 17 vo disan mǎnat

